

Tre nya elbilar på SHE

SHEs Miljöpris 2014

Årets SHE-dag,

kuponger i tidningen

JULI 2014

Kenneth Mårtensson, vd Sala-Heby Energi AB

SHE

DEN LOKALA KRAFTEN

I huvudet på VD!

För ett år sedan skrev jag en del om vårt 40-års firande och att det skulle bli en fortsättning. Mot denna bakgrund känns det mycket bra att de penninggåvor vi fick då, har blivit grunden i vårt SHEs Miljöpris, som delades ut för första gången i år på Världsmiljödagen. Priset på 8 000 kr delades i år, och gick till Inga-Britt Persson, Gröna Kunskapshuset och Ingvar Pettersson, Stora Hällsta gård. Två mycket välförtjänta vinnare, som verkligen arbetar i prisets anda, nämligen lokal hållbarhet. Läs mer om pristagarna på nästa sida.

Jag har många gånger i denna tidning beskrivit att mycket av lösningen till den nödvändiga klimatomställningen ligger i ett upplyst, medveten lokalt förnybart samhälle med sina förutsättningar och det är i denna anda SHE-koncernen verkar.

”Mängden solelanläggningar har mer än fördubblats”

Mot denna bakgrund skulle jag vilja peka på ett antal konkreta saker som gjorts nyligen eller är på gång i någon form, där SHE-koncernen inblandad.

Till en början har mängden solelanläggningar mer än fördubblats på ett år och byggande pågår hela tiden. För att det ska ta ännu högre fart är det

viktigt att spelreglerna klargörs bl.a. hantering av elöverskott och att kommande elinstallationsbidrag fastläggs.

Mycket händer runt solel, inte minst med möjligheten att ”lagra” elen på hushållsnivå. Idag säljs batterier i Tyskland av typen litiumjärnfosfat, med god laddningskapacitet. När detta kommer så skapas en ännu bättre förutsättning för egen solelproduktion för då ökar självförsörjningsgraden, som alltid är den lönsamaste delen.

” Vi tittar på snabbbladdningstationer centralt i Sala”

En annan konkret sak är elfordon, förstås drivna på förnybar el gärna ifrån solen, börjar nu komma med stormsteg. Vi har fått våra tre första. Sala Kommun, Salabostäder AB och vi har nu nio elfordon tillsammans. Detta är bara en början!

Vi tittar nu på en snabbbladdningsstation centralt i Sala och att hitta någon utformning för att det ska bli många flera elbilar. Det finns väldigt många fordonsmodeller redan nu och flera kommer med bättre och bättre kapacitet, dvs. att vi kan köra längre och längre på en laddning. Det känns verkligen som energisystemet elfordon dvs. solel (eller annan förnybar el), laddning och fordon är en nutida

parallell till hur datorvärlden utvecklades i kapacitet – storlek, utformning och inte minst i pris. Jag tror på fullt allvar detta!

Vintern som gått har präglats av varmt väder och låga elpriser. I båda fallen för många av våra kunder positiva saker, med relativt låga energikostnader som följd. Dock ska vi vara ödmjuka, då det förmodligen är ett mått på den klimatpåverkan vi har, vilket förstås inte utesluter kalla kommande vintrar. För SHE har det inneburit många saker, bl.a. att vi mera och mera säljer el till rörliga priser där kunden kan gardera sig mot högre priser genom att teckna ett pristak. Det innebär också att vi måste hitta mera effektiviseringar inte minst på det ekonomiska planet, men det innebär också att vi får kniven på strupen för att hitta nya produkter och tjänster, exempel på detta är SolSHEn, HESAB-metoden och möjligheten att få till LED-lampor i gatubelysningsanläggningen i Sala Kommun.

Avslutningsvis tillönskar jag er alla en mycket skön och välförtjänst sommar och det ska bli riktigt kul att få träffa er på SHE-dagen den 31 augusti i Sala Folkets Park.

Öppettider SHE

Huvudkontoret, Kundcenter

Måndag - fredag 08:00-17:00
Besöksadress: Fabriksgatan 14
Postadress: Box 34, 733 21 Sala

Hemsida:

www.sheab.se
www.hesab.nu

Tel kundtjänst: 0224-576 10
e-post: kundtjanst@sheab.se
Tel. växeln 0224-576 00

Ansvarig utgivare:

Kenneth Mårtensson
Produktion: SHEs personal, tryckt på miljövänligt papper

SHE
DEN LOKALA KRAFTEN

SHEs MILJÖPRIS

På Världsmiljödagen den 5 juni 2014, delade SHE ut sitt Miljöpris för första gången. Priset, som kommer att delas ut årligen på Världsmiljödagen blev instiftat 2013 när bolaget fyllde 40 år.

Årets vinnare är Inga-Britt Persson, Gröna Kunskapshuset och Ingvar Pettersson, Stora Hällsta. Stort grattis till dem båda!

Inga-Britt Persson, där hon trivs bäst!

Inga-Britt har arbetat med Gröna Kunskapshuset sedan starten 2005. Gröna Kunskapshuset är numera också en Naturskola, en av ca 90 i landet.

Pedagogiken bygger på ett aktivt lärande där elevernas egna upplevelser, upptäckter och sinnesintryck är i fokus. På frågan varför hon tror att just hon blev vinnare av SHEs miljöpris svarar Inga-Britt

– Jag tror att det är för att jag brinner för att sprida information om hållbar utveckling. Jag har nu valt att sluta mitt deltidsjobb som lärare till att bara jobba med dessa frågor. Jag är till viss del anställd av Heby kommun men lägger också ner mycket ideellt arbete. Det ger mig så mycket. Det är roligt att ha skolbarn här och se hur spännande de tycker det är att lära sig om naturen i naturen. Jag har också mycket kontakt med Uppsala universitet och har ofta studenter som gör examensarbeten här.

Vad har du för tankar om framtiden?

– Drömmen är att det här ska bli en naturlig mötesplats för olika utbildningsområden och att vi har en ekonomisk möjlighet att fortsätta driva Gröna Kunskapshuset. Vi arbetar ständigt med att hitta nya möjligheter som gör att vi kan utvecklas.

Öppettiderna på Gröna Kunskapshuset under sommaren är tis-sön 11-16. Hit kan man åka för att få lära sig mer om naturen, träffa smågrisar, fika men också för att hyra kanot. Måndagar är det stängt eftersom då gör man olika arbeten till Heby Kommun såsom städning av badplatser m.m.

Inga-Britt har också lovat att ha öppet under Energirundan Heby den 13 september. Välkomna ut!

Ingvar Pettersson, med hustru Gunnel, bor i Stora Hällsta strax utanför Sala. Där har han huserat sedan barnsben och tog över gården efter sin far. Redan 1989 bestämde de att gå över till ekologiskt lantbruk.

– Många tyckte vi var stollar, berättar Gunnel. Det var en jobbig tid.

– Ja, de flesta trodde nog att vi snart skulle vara tillbaka till det traditionella jordbruket. Nu har det gått 25 år och vi är fortfarande en ekologisk gård. På senare år har också intresset för gamla spannmålssorter växt och många av dessa odlas på gården. Efterfrågan är stor bland finare restauranger och bagerier där de vill ha de "bästa" råvarorna, berättar Ingvar.

För två och ett halvt år sedan köpte Ingvar en Nissan Leaf elbil och i höstas valde han att sätta upp solpaneler. Det är tre stora solföljare på sammanlagt 36 kW som är placerade på stolpar i kohagen och korna kan lugnt fortsätta att beta.

Ingvar Pettersson framför sina solpaneler

– Att köra bil producerad på energi ifrån solen känns helt riktigt, säger Ingvar och berättar vidare att på önskelistan står också en laddhybrid traktor. Tyvärr har inte den tekniken gått lika fort fram som elbilstekniken.

– Vidare hoppas jag att inom ett par år även ha vindkraft som ett komplement till solenergin. Dock inte i form av ett traditionellt vindkraftverk utan jag skulle vilja ha tunnelvindkraft. Den ger mer energi och är helt ljudlös, berättar Ingvar med stor entusiasm. Till detta kan man sedan koppla en batteridepå och gården kan bli självförsörjande på energi. Det skulle kännas bra!

När jag åker ifrån intervjun, känner jag att det är sådan tur att det finns människor som vågar satsa även om de i många munnar sades vara stollar. Nutiden har verkligen visat att det var de som tänkte framtid som hade rätt!

Vill ni också se deras lantgård, solelanläggning och inte minst elbil så har Ingvar lovat hålla öppet hus under Energirundan i Sala den 14 september.

Tag chansen och åk ut och titta!

NYHETER PÅ WEBBEN!

Sedan årsskiftet har SHE en responsiv hemsida, vilket innebär att den fungerar lika bra på smart-phones och surfplattor. Sedan en månad tillbaka kan du också via kundsidorerna få ett sms om du har ett avbrott på ditt elnät.

Hemsida

Vår hemsida når man via www.sheab.se. Här ser du bl.a. vilka produkter vi säljer, här har du möjlighet att teckna elavtal m.m.

Kundsidor

Via vår hemsida kan du med hjälp av ditt kundnummer och ett fakturanummer nå våra kundsidor. Här kan du följa din elförbrukning ända ner på timme. Har du fjärrvärme kan du också se din fjärrvärmeförbrukning dag för dag. Vill du hålla koll på din el och fjärrvärmeförbrukning kan du gå in under Tjänster och fylla i att du vill ha en rapport till din e-postadress varje dag alternativt vecka eller månad.

Avbrottsinfo

Via kundsidorerna under **Tjänster** kan du fylla i ditt mobiltelefonnummer och får då avbrottsinformation som din elanläggning är påverkad av, skickad till dig via ett sms. Du får ett nytt meddelande när avbrottet är avhjälpt och på så sätt kan du hålla dig uppdaterad om eventuella elavbrott i din elanläggning var du än befinner dig.

Vill du ha chansen att få en surfplatta!

Gå in på våra kundsidor senast den 31 augusti och anmäl, genom att registrera ditt mobil-nummer, att du vill ha avbrottsinformation via din mobiltelefon.

En surfplatta kommer att delas ut till någon av dem som registrerat sitt telefonnummer för avbrottsinformation!
Lycka till!

Önskar du ytterligare information om vår hemsida, våra kundsidor eller avbrottsinfo är du välkommen att kontakta kundtjänst, telefon 0224-576 10.

Forskning i samverkan med elbolag och entreprenörer för en effektivare elanvändning

Uppsala universitet har fått finansiering från Energimyndigheten och Elforsk för att forska om elanvändningen i bostäder och därmed identifiera sätt att effektivisera densamma.

Projektet som anslagen avser genomförs inom ramen för ett nära samarbete mellan Institutionerna för teknikvetenskaper och psykologi vid Uppsala universitet, energibolagen Sala-Heby Energi AB, Boo Energi AB och Sollentuna Energi AB och entreprenörerna Svenska Energigruppen och eSmart Scandinavia. Bakgrunden är den globala strävan att begränsa miljöförstörelserna och klimatförändringarna. Dessa ambitioner ligger i sin tur till grund för de Europeiska och nationella målen att minska utsläppen av växthusgaser samt att öka energieffektiviseringen och andelen förnyelsebara energikällor.

Är du intresserad av att kunna följa din elanvändning i realtid?

Cajsa Bartusch, forskare vid Uppsala universitet, har tillsammans med bl.a. Sala-Heby Energi AB och några av deras privatkunder, utvecklat en tjänst, där syftet är att utvärdera om man blir mer energieffektiv när man kan följa sin elanvändning på detta sätt.

Vi är intresserad av att hitta 200 hushåll som vill använda denna tjänst under ett års tid, helt utan kostnad. Kraven är att du har Internet och att din elmätare sitter inomhus!

Vill du veta mer om projektet?

Hör av dig till Sofia Ekblom tel: 0224-576 06 eller Mari Rydqvist tel. 0224-576 39

Välkomna till årets SHE-dag i Sala Folkets Park

Söndagen den 31 augusti
kl 13:00-16:00

Vi vill hälsa alla kunder varmt välkomna till årets SHE-dag. Ta med familjen och upplev en traditionell Folkets Park dag med både pilkastning och chokladhjul m.m. Det serveras kaffe/saft med dopp och naturligtvis den traditionella korven med bröd. Allt är förstås gratis!

Under dagen uppträder Kulturskolan med sång, musik och cirkus!

Vi ses på SHE-dagen!

Kom i håg att ta med nedanstående kuponger!

Fika-kupong
Kaffe/saft med dopp för en familj

Korv med bröd 1 person	Korv med bröd 1 person	Korv med bröd 1 person	Korv med bröd 1 person
Pilkastning 1 spel	Pilkastning 1 spel	Pilkastning 1 spel	Pilkastning 1 spel
Ringkastning 1 spel	Ringkastning 1 spel	Ringkastning 1 spel	Ringkastning 1 spel
Chokladhjul 1 spel	Chokladhjul 1 spel	Chokladhjul 1 spel	Chokladhjul 1 spel
Bollkastning 1 spel	Bollkastning 1 spel	Bollkastning 1 spel	Bollkastning 1 spel

Entrébiljett till SHE-dagen 2014-08-31
som avser en familj

Kunden i fokus!

Julmyra Horse Center växer så det knakar!

Julmyra Hästgård, denna häftiga vision, som nu är en realitet i Julmyra Horse Center, JHC. SHE hade tidigt kontakter och med, eftersom anläggningen till en början skulle stå på två ben, nämligen hästar och verksamhet kopplat till detta och datorverksamhet, i form av service och försäljning av datorer så var det ett stort önskemål om att dra fram en snabb datakommunikation i form av optofiber. Detta gjorde vårt bredbandsbolag på ett lite speciellt sätt genom att utnyttja befintlig elnätstruktur. Ett annat samarbete var att dra fram ett elnät och bygga ut det för att möjliggöra en stor etablering av fastigheter. Mot denna bakgrund känns det fantastiskt att se vad det utvecklats till och att visionen är att bli ännu större.

Julmyra Horsecenter ägs i dag av PGF Eiendom och Sala Sparbank. Geir Pedersen är en av delägarna i PGF Eiendom,

– Jag blev intresserad av konceptet Julmyra redan 2007 och köpte då några bostäder och stall här. 1 februari 2013 gick vi in som delägare och det har varit en otrolig expansiv tid. Vi ändrade kurs och istället för att sälja fastigheterna så valde vi att bygga själva och hyra ut fastigheter och stallplatser. Vi har investerat ca 25-26 miljoner i nya stallar och bostäder det sista året och det har givit resultat.

Carin Barrsäter har varit med på Julmyra sedan 2011 då hon blev anställd som projektledare i ett leaderprojekt (Leaderprojektet var ett projekt inom landsbygdsprogrammet 2007-2013 som jordbruksverket ansvarade för). Numera är Carin timanställd projektledare främst inom miljöfrågor på Julmyra Horse Center.

– Det är otroligt viktigt att göra allt rätt med tanke på miljön inte minst eftersom Julmyra ligger vid Fallbäcken som mynnar ut i Vansjön och Nordsjön. Det gäller att tänka till före man bygger något inte efter. Vi har ett bra samarbete med alla boende runt omkring och med Heby kommun och Sala-Heby Energi AB när det gäller miljöfrågor.

Geir berättar att det i dagsläget är strax under 200 hästar på Julmyra och det har växt med ca 100 hästar det sista året Julmyra Horse Center äger fastigheter och stallar och hyr sedan ut dessa till travtränare. I dagsläget har de fyra A-licenserade tränare på Julmyra där Reijo Liljendahl är den som har flest hästar.

– Reijo kommer att ha ca 100 hästar i träning på Julmyra Horse Center innan

Geir Pedersen och Carin Barrsäter, Julmyra Horse Center

året är slut, berättar Geir. Vår vision är att vi ska ha ca 500 hästar här på Julmyra men det kommer att dröja några år, innan vi är där. Det både kostar och ska planeras innan man kan bygga fler stallar.

– I stallarna finns hästar som har sina ägare i bl.a. Tyskland, Italien och USA. Sverige ses som ett föregångsland vad det gäller trav. Här finns också mycket prispengar att hämta. Julmyra anses som en av Sveriges bästa travanläggningar, något vi är väldigt stolta för!

Hästnära studentboende

De som flyttar till Julmyra har möjlighet till distansarbete då det finns bredband till alla tomter. Detta möjliggör, tillsammans med SLU, att i framtiden ordna studentboende med stallplatser för veterinärstudenter. I denna tanke ingår också att man får en egen veterinärklinik på området, vilket skulle kunna ge möjlighet till viss utbildning på plats för studenterna.

Biogasanläggning

En annan vision man jobbar med

är att kunna göra egen fordonsgas.

I dag tar man hand om ca 2 000 ton hästgödsel genom att en lantbrukare lägger ut det på sina åkrar, men ökar det till 4 000 ton inom några år kan det bli ett överskott på gödsel. Med tanke på att man släpper ut metangas i atmosfären till ingen nytta började man med hjälp från Sala-Heby Energi AB titta på möjligheten att producera fordonsgas. Med en sådan anläggning skulle Julmyra bli pionjär i Sverige på att torr-röta hästgödsel till fordonsgas.

I Tyskland finns det redan biogasanläggningar för hästgödsel men då i större anläggningar. Julmyra Horse Center har blivit beviljade ett stöd från Energimyndigheten för en pilotanläggning och är nu ute på marknaden och ser vad som finns att erbjuda. 4 000 ton hästgödsel skulle räcka till ca 200 fordon på årsbasis, och man får fortfarande en restprodukt, som faktiskt är ännu bättre, att gödsla med.

Julmyra Horse Center har idag ca 50 boende och det är ca 35 st som arbetar heltid på anläggningen!

Vilket elavtal ska man teckna?

Vi erbjuder i dagsläget tre olika sorters elavtal. I alla våra el-avtal garanterar vi att du alltid får 100 % förnybar energi och aldrig någon fast avgift!

Rörligt elavtal - med eller utan takpris

Elpriserna är och har varit låga under en längre tid, detta gör att vi har valt att erbjuda kunder rörligt avtal dvs. ett avtal som följer Nordpools spotpris.

Vill man känna sig trygg kan man till detta avtal teckna ett takpris så är man försäkrad att aldrig behöva betala mer än takpriset.

Nu kan vi erbjuda en exklusiv ny produkt – lokalt producerad sole!

SHE har i dagsläget en begränsad mängd sole till salu med en extra knorr – det blir bara billigare och billigare för varje år som går. Eftersom det är en begränsad mängd så är det ”först till kvarn” som gäller!

Eltian, 10-årigt avtal med el från Silververket

Eltian är ett 10-årigt fast avtal för dig som vill känna trygghet i att veta ditt elpris för lång tid framåt.

Eltian innebär att man får vara med i kundklubben ”Eltian”.

Klubben träffas ett par gånger per år för lite trevlig samvaro och i bland något evenemang.

För mer information om våra avtal och tjänster är ni välkomna att kontakta eller besöka SHEs kundtjänst:
telefonnummer: 0224-57610
besöksadress:
Fabriksgatan 14, Sala

Värmeservice till fjärrvärmekund!

Vill du vara säker på att få ut det bästa av din fjärrvärmearläggning teckna då ett serviceavtal där vi kommer och ser till att din värmearläggning är i bästa kondition inför vintern.

Vi erbjuder två olika serviceavtal:

Villa Bas

2-årigt avtal, fjärrvärmeservice vartannat år (1st service)

Villa Plus

3-årigt avtal, fjärrvärmeservice vartannat år (2 st service). Med bl.a. energianalys och översyn av sekundärsidan varje år.

Examensarbete

Det är många studenter som väljer att göra examensarbeten på SHE. Vi känner oss hedrade att de vill göra sitt arbete hos oss och hoppas kunna ge dem kunskaper som de kan bära med sig ut i livet, samtidigt som vi får ett arbete utfört.

Under året har bl.a. Johanna Gudmunds och Henny Andersson, som båda läser civilingenjörsprogrammet i Energisystem på Mälardalens Högskola, gjort sitt examensarbete på SHE.

Examensarbetet gick ut på att hitta en framkomlig väg för att strategier och mål i energi och klimatstrategi ska uppfyllas och utvärderas, inte bara bli en pappersprodukt i bokhyllan.

Arbetet ingår i ett projekt i Uthållig kommun och är ett delprojekt i Energibolagens nya roll i samhället. Energi och klimatarbete i Sala kommun arbetet ska vara ett underlag för en ny

Henny, Kenneth och Joahanna

energi- och klimatstrategi som ska tas fram. I sitt arbete fick Johanna och Henny bl.a. intervjuat förvaltningschefer och flera medarbetare i Sala Kommun. Johanna och Hennys råd till kommunen är bl.a. att arbetet med energi och klimatmål inte bör hanteras som ett projekt utan som del i en långsiktig verksamhet. Ett långsiktigt samordnat systematiskt arbete med någon lämplig person som driver och håller samman arbetet i en pågående process.

VAD HÄNDER I HÖST?

16 augusti

Matchsponsor Fotboll Heby

30 - 31 augusti

Heby Mässan, vi finns där och pratar sol och elbilar!

31 augusti

SHE-dag i Sala Folkets Park

13 - 14 september

Energirundan, Heby lördag och Sala på söndag

27 september

Matchsponsor Sala FF

8 oktober

SHE-seminariet om elbilar och laddning

Dessutom kommer HESAB ha ett antal solträffar i Heby under hösten, vi återkommer om datum!

